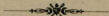

مکرمہ بیان التخیل

ادبی و سیاسی رسالہ اسبوعیہ در

۳۱ مئی سنہ

۲۱ رمضان ۱۳۲۹

پنجشنبہ

جزء عدد : ۱۱۳

مقامہ توقیفیہ

(مابعد عن جزؤ ۱۱۲)

قرار ایلہ نتیجہ لشمس ایدی . چونکہ افدی حضور نظارت نہایدن چیقچہ برلکده
کیدہ جگمزی بیان بیوردیلر . بن ایسه اوراده قالمیوب یگر می سنہ اول بر کره
دها مسافریتله شرفیاب اولدیغیز اومحله کیده جگمه ذاتا مطمئن ایدم . حتی عربہ جی به
بکلمک امرینی ویرملری او مقصده مبنی اولدیغنی بیلوردیم . بنجه اومده مألوف
اولدیغم خوابگاهمدن ایرلدقدن و باخصوص ولو موقتاً اولسون منساب الحریه
بولندقدن صکره سرای هایونک زراندوده تاوانلی اوطه لرله حبسخانه نك بیوت
عنا کیب ایلہ محاط حجره لرندہ یاتقی مساوی ایدی . ماحصل قوناقدن تکرار
عربہ به رکوب ایلہ یوله دوزلدک .

غالبا بو کجه شیطان ، بنی تعذیب ایچون مالک اولدیغنی خواص ابلیسانه نك

کافه سنی استعمال هوسنه دوشمش اولمی ایدی که عربیه ، نافعہ نظارتی اوکندن
 طوغریجه دائرة ضبطیه گتمک لازم گلورکن ، سلطان محمود تربه سنه منتهی
 جاده صابدی . احتمال کیجه وقتی ناظر پاشا قوناغنه کوتوریلانلرک ، بعده
 حبسخانه یه اعزام اولنه گلدکلرینه عربیجی واقف ایدی که کندوسنه (فلان
 یزه !) دیور امر ویرلماش اولدینی حالدہ بزی سلطان احمدہ طوغری سوق
 ایدیلوردی . حال بوکه بز اولجه باب ضبطیه کیده جک و مرکز قومیسرینه مال
 ایدلکدن صکره حبسخانه یه کوندریله جک ایدک . عربیجینک بو یاگلش ذهابی
 مکرخی داغ بردل ایدہ جک بر خاطرہ نفرت آور ايقاضی ایچونمش ؟ چونکه
 آجیق عربده بولندیغم کبی صاغ طرفدهده اوتوردیغم جهتله قبالی فرونک گوشه سنی
 کچر گچمز محمود ندیمک کنبه مزاری بردنبره نخوستنای نظر شهود اولدی . یا بو
 رؤیت غیرمترقبه اوزرینه کور شیطان خاطرہ نلرکتورمدی ! بوسرسمک بر موسقو
 مأموری ایش کبی اغنائینی قوه الظہر ایدینہ رک بنیان دولته آچدینی رخنہ لر ، سلطنت
 سنیہ نک دعایم حیاتیه مسندن اولان تنظیمات خبریه قدر موجب اولدینی ضربہ لر ،
 مالیہ بی تخته افلاسه اوتورتان تدایر سخیفانه ، حاصلی قوای مادیہ و معنویہ سنه
 ایراث ابتدکی خسار و سلطان عبدالعزیز کبی قوی العزم بر پادشاه عالی همتی
 اوضر اندینی دام اختیال برربرر پیشگاه مفکرده تجلی ایلور ایدی . نہایت برده
 بولندیغمز حال ، یعنی بوگونکی کونده برخدمتیکارینک جمله الملك و یا مستشار سلطنت
 مزیت و مقامنی احراز ایتسی و حتی شمعیکی حالدہ بقیه سلطنتک تمامیلہ اندارس و احباسنه
 اویله بر اوشاغک مع زیاده کفایت ایلسی هپ اومساعی مغفلانه ، هپ اومجاهدات
 مجنونانه نتیجه سی اولدینی برر برر قنطرہ خاطرہ دن مرور ایلدی . بناء علیه مزار
 گذار ایتدن اول پیش خیالمدہ تجسم ایدن دور باش نفرینه
 حواله ایلدم .

عربیجی دیدیغم کبی یاگلش ایدی . چونکه فیروز آغا جامعی گوشه سنه واصل
 اولدیغمز زمان مدیر افندی طرفدن ضبطیه صابلسی امر ایدلدی . اورایه

وصول زده ایسه مرکز قومیسری بسببلی قدومزه منتظر ایش که بزی نردبان
 باشند استقبال و آلدینی امر اوزرینه در حال حبسخانه عمومی به ایصال ایلدی .
 قیو نوبجیاری بزی آرالقندن ایجرویه آلدیلر . حبسخانه نك مسافر خانه قسمی
 متوفی کامل بك زمانده یانوب یگیدن یابلس اولدیغندن . بنم و قتیله طانیس دیغم
 طرزی دگشمشدی . اوانلده مهترخانه و مؤخر آ خیامیه افرادینه قشله اولان بو
 محلك میدان ناظر قسمی ضابطان اوطه لری اولق اوزره یابلس و حتی بالای
 باینده برده قصر هایون بنا ایدلمش اولدیغندن . ایجروسی طرز قدیم معماریمزك
 دور تجدیدینه مخصوص اولان اسلوبده تنظیم قلمش ایدی . بناء علیه او دورك
 سار بیوت و اماکن امیریسی کبی درون بنا فسج و مفرح ایدی . شمعی هر حال
 و خارجاً و داخلی تقسیمات و اشکالی بو دور دلارنك مخصوصاتندن اولان عجز
 و افتقار مجسم بر مثال و هله نردبانلرینك طار و سقف و جدارلرینك بویادن عاری
 بولمقانی کار گذاران اداره نك تصرف پرورلکده کی کالارینه دال ایدی . حبسخانه
 مدیری بزم ورودمزی خبر آنچه خوش آمدی به شتابان اولدی . بو ذات ایله
 کوچوکدن بری برسمتده بیودیکمزدن طبیعی بربرمزی طانوردق . ایچ جهته ناظر
 اوطه لردن برینی بزم ایچون حاضر لشمش . اوطه نك اشیاسی قیصه بر قهوه خانه
 اسکمله سیله بر قاریوله دن عبارت اوله رق . پیچر نك ایچنده برأل لامبسی قونمش
 ایدی . کوندوزدن برو قهوه ایچمامش اولدیغندن بر ساده قهوه پیشورتمسنی رجا
 ایلدم . اوییشجهیه قدرده او غلم ضیانك کچه لك طاقلریمی یرلشدیرمش اولدینی
 چانطمی آچوب صویونغه باشلادم . مدیر سبب توقیفمزی آکلامق مراقده
 بولندیغنی لسان حالیه افهام ایدیوردی . بن ایسه آکا دار هیچ برشی یلدیکمندن
 طبیعی اظهار ایندیگی طوری آکلاماق استیوردم . برکت ویرسون قهوه گلدی .
 اوده (الله راحتلك ویرسون) تنیسيله اوطه سنه چکلدی .

قهوه یی ایچر ایچمز قاریوله به اوزاندم . فقط آیاقلریمی قاصمانجه یاتاق قابل
 اوله میوردی . وقت نصف اللی ایکی بحق ساعت کچمش ایدی . موسم . اعتدال
 خریفی به دخول ایده لی درت کون اولمش اولدیغندن . اوج ساعت صکره انشلاق .

خبر محقق ایدی . آقشامك بشندن برو طقوز بچق ساعت آياق اوزرندە بولنديغندن پك زياده يورلمش ايدم . ياتور ياتمز اويوشم . نه قدر اويويغنى بيله م . فقط هر طرفم آتشلر ايچنده يانارق اوياندم . قاريوله نك باش طرفه آعمش اولديغ ساعته باقنديغده هنوز اوچ ايمش كه طويي يگرى بش دقيقه اويوشم . وجودى حاشلايانلر قره بولودكى اوشن پيرلر ايمش . قالقوب تپەدن طرناغه قدر صوبندم . يورغانى ذاتا قاريوله نك آياق اوچنه آعمش ايدم . ياتاق حبسخانه مديرينك اوندن كتوردلمش اولديغندن تميز ایدی . او طه ايسه آقشامدن ييقاديلوب تميزلدلمش اولديغى حالده بو پرلر نرمەدن چيقيوردى ؟ مكر تحته آره قلقرندن ظهور ايتمكده ايمش . يورغانى چارشفك اوزرينه سرمكده بر درجه يه قدر بونلرك هجومندن قورتلق استدم . چانطەمدە بر شيشه (قولونيا) صويي وار ایدی . چيقاروب وجودمك قبارمش يرلرينه سوردوم ؛ آنك موجب اولديغى سرينككە اولدجه راحت ايتديكمەدن ينه طالمشم . براز صكره ياني باشمەكى اسكەملە نك اوزرينه قويديم چانطە نك ايچندن گلان بر جيولدى ايله اوياندم . بوسفرده نوبت مهاجه فارە لرك ايمش . چانطە يه ، ضيانك قويمش اولديغى (توال) صابونلرينى آشيرمق اوزره اوچ دانە كمە فارەسى كيرمش اولديغى چانطە يى تحريك اوزرينه فرلادقلىرى زمان كوردم . بونلرك اوچيده آياق اوچمەكى ديوارك كوشه سندن آچمش اولدقلىرى سوراخه قاجديلر . بز ينه اويومق اوزره كوزلىرى بومدق . فقط پرە لرك حركت وئا بانه لرى هجوملرينى اخبار ايلديگەندن ، اويومق ممكن اولە ميوردى . قبونك خارچنەده (محمد چاوش) اسمنسە بر غارديان بولنديغى ياتمزدن اول اوكرمش ايدم . قبوي آچوب آنى چاغردم . وديدم كه : حبسخانه نظامنجە ايشيغى سوندرمك يساق اولديغى بيلورم . فقط بن ذاتا قراكلقدە اويومغه آليشمش اولديغى كچى ، پرە لردە اطرافى آلدېغندن بر درلو اويويە مـورم . استرسەك لامبە يى طيشارويه آل ، او طه قبوسنى دە آج ، استديگك كچى كوزتلە ، بن موملە يتامە جغم . محمد چاوش جواباً - سزە كورە دگل . فصل راحت ايدرسە كز اويلە ياپك - ديەرك لانبە يى اوفليوب كتدى .

بزدہ اوچنجی دفعہ اولہرق سہیلکنوب بتاغہ اوزاندق . دہسا طوغریسی
 قیورلدق . نہ چارہ کہ آیدینلغک انطفاستی کندولری ایچون نعم الوسیلہ عدایدن
 فارملر درحال سوارخ اختفادن برر برر ظہورہ باشلادیلر . واقعا چانطہ بی قیامش
 ایدم . فقط شہیدالشامہ اولان بو مخلوق عموماً چانطہنک اطرافہ طوبلانمش
 ایدی . ایکیدہ بردہ ائیملہ چانطہ بی چارہرق بونلری اورکتیوردم . فقط ایکی دقیقہ
 صکرہ اولکنندن دہا مہالکانہ هجوم ایدیورلدی . پیرملر ایسہ پرتندہ بازلقدمہ کی
 مہارتلرینی اجرا ایلہ برابر . وجودمی حاشالامقدمہ ہیچ قصور ایتیورلدی . بن
 متصل چارپینیور و یورغانی سہیلکوب تکرار یاتیوردم . بوحال خاطریمہ دیار بکرلی
 طالبک برخان وصفندہ سولاش اولدینی قصیدہنک :

» پیرہ سی کاتب مالہ کی نامعدود
 کھلہ سی لشکر تاتار کی بی پایان «

یبتنی کتوردیگندن . اویقو سرسملگیلہ بوییتی طور زمانہ موافق بر صورتہ تحویل
 الہ برابر شو ایکی بیتلہ تضمین ایلدم :

عاجزم شکرینی ایفادہ شہ دورانک
 کہ بی طافقہ آیتدی بو پردہ اسکان
 اویلہ بریرکہ بو ملکک ہان آیتہ سیدر
 چونکہ مشہود اولیور مسلک ابضای زمان
 فارہ سی سارق مالہ کی نامعدود
 پیرہ سی لشکر جاسوس کی بی پایان

بو آرمق بردہ فریاد جانخراش ایشیدملکہ باشلادی . صدادن انسانک ہرموی
 قتی عادتاً دیکن کی اور پیوردی . گویا بریسی قزغین بر لوحہ آہنین اوزرینہ
 آتلمش کی اظہار آیتدیگی فزعہ ہیچ فاصلہ ویرمیوردی . محمد چاوشہ سسلنوب
 حقیقت حالدن سؤال ایلدم : مکر تیمار خانہ بی قوتلق اوزرہ طشرملردن کوندربیلان
 مجانیدن بری ایمش . گچہلری بویلہ فریاد ایدر طور رمش !

حبسخانه‌ها، مجرمینک دارالتعذیبی عد اولدینی زمانلرده بو درلو حاللرک
 وقوعی استبعاد اولنمز ایدی. فقط مدینت حاضرمک اچا آسندن اولان فکر
 عدالت ممالک متمدنه حبسخانه‌لری انسانیت لایق برحاله افراغ ایتمش و چونکه
 هر نه سببله اولورسه اولسون بر فعلک فاعله قانون عدالتک تعیین ایتدیگی
 جزانک نوعی واحد اوله رق، مثلاً اوج سنه محبوسیت ایله محکوم علیه اولان
 بر شخص، اوج سنه محبوسیتدن بشقه هیچ بر صورتله ایذا ایلمه جگندن و آنک
 جزای قانونیسی بو اوج سنه جمیع بشریه نک خارجنده و تعبیر آخرله جمیع
 بشریه ایله رابطه موانستی منقطع اوله رق بر طاقم همحلالرله و یا خود منفرداً
 و فقط آسوده برحاله بولمقدن عبارت اولدیغندن، جزای معینک شکلی دیکشدره جک
 هر درلو عوارضدن سلامتی ینه قانون عدالت تکفل ایتشدرد. بناء علیه ولو اشنع
 مخلوقات اولان بر قاتل بیله اولسه، مادامک آنک جزای نهاییه اعمال شاقه
 ایله محکومیتدن عبارتدر. جزاء ایفایه مجبور اولدینی خدمات خارجنده صورت
 اخرا ایله سلب حضور ینه مساع قانونی یوقدر. دنیانک هیچ بر متمدن ممالکنده
 حبسخانه‌لره تیمار خانه وظیفه سی تشریک ایدلما مشدر. هیچ بر یرده مجنون ایله محکوم
 برلکده بولندیرلماز.

فقط بورالری کیمه آکلاتلی. اولای امور حضراتی آرتق حبسخانه‌لرک،
 دیوانلرک احوالی تفتیش کی بر وظیفه خسیسه ده می نزل ایتسونلر. فرض
 ایدلمک عدلیه ناظری اولانلر آیده بر کره اولسون حبسخانه‌لرک احوالی تفتیش
 ایله مکلفدر. ینه فرض ایدلمک ناظر عدلیه آیده بر کره بالذات حبسخانه‌یی
 تفتیشه نزل بیورمقددر. عجباً فرعونلر کی منزله جبروتده انفراد نمای تفاخر
 اولان پاشا حضرتلری اولان کندی دلیلکندن آخرک جنتی نصل
 فارق اوله جق! باخصوص بر مجنون یوزندن بر قاچ یوز محبوسک بمحضور اولمقلغه
 نصل احتمال ویره جک. کندی اطوار مجنونه سنه خانه سی خلقی نصل تحمل
 ایدورسه. محبوسلرکده بر قاچ دلینک اوضاعنه او صورتله تحمل ایده بیله جکله ینه
 حکم ایتکلگی طبیعی در.

بو ملاحظه لرله برابر نصلسه اویوشم ، برده خارجدن قیونك اورمسیله
 کوزلرمی آچنجه کوندوز اولمش اولدیغنی کوردم . (کیرگز) دیمکله برابر ساعته
 باقدم ، مکر وقت ظهره بر چاریک وارمش ایچرو کیرن حبسخانه مدیری ایدی .
 — ماشالله خیلی اویودگز . — اوت ! کونش طوغمدهن بر ساعت اقلنه قدر بیرلرله
 فاره لرکزک مهاجاتیله صاوشمقدن بی تاب قالمش اولدیغ ایچون بووقته قدر اویویه
 قالمشم . جوابی ویردم . مسافر پرور ذات قهومی ده اقله اصمارله مش اولدیغندن ،
 بو آراق محمد چاوش بر قنجان ساده قهوه کتوردی . سیغارمی یاقوب آنی ایچدک .
 و سعادتلو مدیر افندی حضرتلرینک صربه ایله بزه منتظر اولدقلری جهته
 کیمکلیگمزی اخطار ایتسیله درخال ییقانوب کیندک . و افندی ایله برلکده صربه به
 راکباً ناظر پاشا حضرتلرینک قوناقلرینه کتدک .

§

قوناق ، کوندوز کوزیله ده دلدنشین ، دها لطیف کورنیوردی . سلمه السلام
 یوقارویه چیقدق . آقشامکی طواشی بزه زردبانک صول جهتده کی اوطه بی ارانه
 ایلدی . ایچرو به کیرنجه ناظر پاشا فوق الغایه بر نوازش حرمتکارانه و حقیله سولیمک
 استورسه بر طور تأسف آوارانه ایله قیودن استقبال و ارائه مقام ایلدی . بو ذاتی
 صغر سنلرندن برو پدرلریله اولان الفتم جهتیله طانوردم . باخصوص خدمت دولته
 داخل اولدقلری سن شایرلرندن رو احیاناً تصادف ایلدکجه ایکی آشنای صمیمی به
 لایق صورتده معامله ده بولنوردق . فقط شهر اماتی مکتوبجیلغندن بک اوغلی
 متصرفلغه مأمور اولدقلری کوندن برو یالکیز بردفعه اوده مکتب صنایع عقارتندن
 اولان بورسه خاندن طولانی وفاده کی اوتوردقلری بر قوناقدده بر چاریک ساعت
 قدر ملاقات ایتش ایدک . ایکنجی دفعه ده اولقی اوزرده بوگون ملاقی اولدق .
 پاشانک کوستردیگی طور اسف آمیز ایکی صورته تفسیر اولنه بیلوردی : بری بر
 آشنای قدیم ایله بویولده بر ملاقاته مأموریتنک سبیت ویرمی ، دیگر ده توقیفمی
 موجب اولان مسئله نك وخامتی . بن ایکنجی صورته احتمال ویرمیور ایدم . چونکه

موجب مسئولیت اوله بیله جک هیچ بر سبب یوق ایدی . بناء علیه برنجی صورته حکم ایلسکلم طبیعی ایدی . باخصوص ذاتاً مستریح اولان قلبک بویله بر حکمده بولمقلنی نه قدر طوغری ایسه . پاشانک بر آشنای پدرمانده حقنده کی حس- انسانیتکارانه سنه قائل اولمق دخی اوقدر طوغری اوله بیلور . حق بوندن طولایی ایدی که باب مکلمه بی الک اول بن آچدم . و دیدم که : سزی بوصورتله زیارتی عمرده خاطره گتورمزد . بالطبع سزده بو یولده بر زیارتده بولمقلغمی قطعاً آرزو بیورمز ایدکز . مع مافیه نصل اولسه سنه لردن برو متحسر اولدیغم ملاقات دولترینه نالیتدن طولایی بختیارم . الک اول شوراسنی عرض ایدیم ! ان شاء الله یمک بمامشسکزد . چونکه دون اوگله دن برو آخریمه برشی قویمدم ، قارنم پک آج . جواباً - ذاتاً یمکی سزگنجیه قدر تأخیر ایتدیرمشدم . بیورکزر صکرده قونشورز . دیدیلر . یمک صالونی زمین قانندق باغچه ایله مساوی بر سطحده تنظیم ایدلمش ، پنجره مقامنده اولان جاملی قبولری کشاده بولندیغندن سفرده ارايه ایتدکاری موقع شرفه اوتورنجه آلمان اسلوبنده طرح ایدلمش اولان باغچه منظره می فوق المأمول ترین اتمش ایدی . باخصوص کرک یمک صالونی و کرک سفره نك اوایسی ایله تریناتی و کیلارجی مقامنده اولان سفره جینک اعطای طعام و تبدیل اوانی ده ابراز ایتدیگی سکنت تربیتکارانه بر ضبطیه ناظری قوناغنده منتظر اولمایان حالندن بولندیغندن ، حیرتم برقات ده اتمش ایدی . طعام ایسه بر ترک آشپزیسی طرفندن احضار ایدلمش آلافرانغه یمکلردن و سائر ملی اطعمه دن عبارت اوله رق ، سائر پاشا قوناقلرنده اولدینی کی نوع و نقاستنک آرتوب اکسلیسی صاحب خانه نك سفرده وجود و عدمنه تابع طوطلدینی بالخاصه شایان دقت ایدی .

[مابعدی کله جک نسخه ده]

ابوالضیا

